

kap, szerkeszti a „Mintalapok“-at. Előzőleg már Münchenben és Párisban végez tanulmányokat, megcsömörlik az eklektikától, s kárpótlásul el-elrándul saját formanyelvünk kincsházába. Közben pályázatokat nyer Párisban. Saint Louis-ban ezüstérmét stb., magyar és olasz állami nagy aranyérmeket, Milánóban „Diplome d'Honneur“-t stb. Az 1907. év pálfordulást jelent életében. A „Művészet“ közli „Az én falum“ tervei csudásan érett tudásának, magyar lelkének alkotásait. Népi lélekkel ihletett stílusa kész. Olyan új „görögöt“ hirdet, amely a műgyetem elemi olvasókönyvéből máig is teljesen hiányzik. Az ifjúságra lenyűgöző a hatása, kezdeményezését magukévá teszik. Hatása alatt készül az állatkert stb. Ötleit azonban csak variálják, annyira, hogy rajzmodorát is utánozzák, bár lényegében nem tudják fejleszteni. Ugyanez évben mellőztetéseért Gödöllőről Marosvásárhelyre teszi működését s épít Iparkamarát, családi házakat, s pályázatokat nyer. A Székely kirendeltségnek megépíti a tordai koronauradalom földművesiskoláját. Darányi megbízásából megalkotja a népház alaptípusát vagy 25 községben. Ezek révén ugyanannyi iskolát épít, s megteremti az első jellegzetes magyar népiskola típusát. Feladataiba nemcsak lelkét önti, szociális alapon reformál is. Népházai, iskolái őszinte, sajátos pszihét testesítenek meg. Egyes községek, ahol az anyagiak nem engednek külön iskolát, templomot, létrejön egy összefoglaló rendszerben: az iskola-templom mélységes, szép gondolatának első megvalósulása. Szentélye elrekesztve ajtószárnyakkal. Balra gyóntatófülke, egyben papi öltöző, hátul a kórus, kis harmóniummal. Aki a pénzkérdést megérti, - mondja Lyka - tisztában lehet, hogy itt Wigand nagy művészete betűszerinti kultuszt szolgál. Ezek tanulmányozására a bécsi „Der Architekt“ küldi Erdélybe a „The Studio“ tudósítóját: A. Levetust s itt is 1911-ben első magyarnak jelenik meg e folyóirat III. füzetében, kollektív számban, melyből idézzük: „Wigand építőművészetét nemzeti alapon fejleszti. . . minden külföldről importált forma ellensége. Baillie Scott s más vezető építészekhez hasonlóan ő is ért ahhoz, hogy teljesen nemzeti alapon álló építészteret teremtsen magának stb.“ - Wigand 7 évi erdélyi tartózkodás után 1914-ben visszatért Budapestre. 1921-ben a Képzőműv. Társulat építészeti nagydíját első kiutalás alkalmával neki ítélik. Szorgos munkássága, művészetéért 1926-ban az építő- s iparművészet terén kifejtett magas művészi tevékenységeért a kormányfőtanácsosi címet adományozták, amivel erkölcsi sikerét építészaink közt a legméltóbban honorálva látjuk. „Padányi „A háború előtti évek magyar építőművészetének tanulságai“ címen többek közt jól mondotta: „. . . csak azok alkottak maradandót s tényleg magyar stílust, akik az erdélyi régi építészeti tanulságait fogadták kútforrásnak“. Ez helyes, csak az úttörőről feledkezett meg, Wigandról, a kezdeményezőről. Wälder tanár is az Építész-Egyletben tartott vita során megállapította, hogy a népies irány kezdeményezése, fejlesztése kizárólag Wigand nagy érdeme. A „Tér